

**Grundsärskolan och
gymnasiesärskolan i Klippans kommun
Plan mot kränkande behandling
läsåret
2019-2020**

1. Bakgrund

Den 1 januari 2009 kom nya bestämmelser om att skydda barn och elever mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Dessa hittar man dels i skollagen kap 6 (2010) samt i diskrimineringslagen (2008:567).

Denna plan har sin utgångspunkt från skollagens sjätte kapitel:

Plan mot kränkande behandling

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

De verksamheter som berörs i denna plan är grundsärskolan och gymnasiesärskolan i Klippans kommun.

Då vår verksamhet är en del av annan verksamhet kommer vi att ha samarbete i värdegrundsfrågor med dels Antilopens grundskola och dels övriga gymnasiet i Klippans kommun.

2. Vision och övergripande mål

På vår skola ska ingen elev bli diskriminerad, trakasserad eller utsatt för kränkande behandling.

Övergripande mål

- Skolan ska vara en trygg plats
- Elever och föräldrar ska känna sig delaktiga i arbetet mot diskriminering och kränkande behandlingar

3. Innebörd av kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet.

Mobbning är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

4. Allas ansvar

Alla i skolan har ett gemensamt och tydligt ansvar för att motverka kränkande behandling som en naturlig del i det vardagliga arbetet. Personal, föräldrar och elever ska gemensamt

medverka i detta arbete. Detta görs genom/i arbetsplatsträffar (APT), forum för samråd, miljörond, elevråd samt genom enkäter som elever och medarbetare besvarar. På skolan är personalens observationer en viktig del både vad gäller det förebyggande arbetet och för att upptäcka kränkande behandling. Rektorn är skyldig att utreda de risker för kränkande behandling, våld eller hot som finns och se till att arbetet utförs på säkrast möjliga vis.

För att kunna upptäcka händelse av kränkning är det viktigt att all skolpersonal och elever reagerar snabbt på sådant som känns fel.

Målet är att vuxna genom sitt engagemang skapar en atmosfär där elever som känner sig utsatta för kränkning eller trakasserier alltid ska kunna vända sig till skolans personal eller andra vuxna

5. Delaktighet

På följande vis görs berörda delaktiga i framtagandet och revideringen (samt den kontinuerliga översynen) av vår plan:

Elevers delaktighet

- Planen och aktiviteterna följs upp och diskuteras i klasserna
- Elevrådet går igenom planen med rektor

Föräldrars/vårdnadshavare delaktighet

- Vid Forum för samråd
- Vid föräldramöte
- Alla föräldrar inbjuds även att inkomma med tankar, synpunkter och idéer via mail till rektor.

Personalens delaktighet

- Vid APT
- Vid personalens regelbundna mötestillfällen
- Diskussion med övrig personal (=personal som ej arbetar i undervisningssituationer som t ex vaktmästare) en gång per termin
- Elevhälsans möten

6. Arbete för att främja likabehandling

Alla på skolan skall arbeta för att skapa goda förutsättningar för en god lärandemiljö och för elevernas rätt till inflytande och delaktighet och likabehandling. Pedagogerna ansvarar för att planera och organisera verksamheten så att alla elever får möjlighet till att vara delaktiga utifrån sina individuella förutsättningar. Alla vuxna på skolan ska med kunskap, omsorg och engagemang förebygga kränkningar genom att vara tydliga förebilder, som

sätter klara och tydliga gränser och agerar om något skulle hända. Det finns fyra relationer av betydelse i detta sammanhang: elev-elev, elev-vuxen, vuxen-elev och vuxen-vuxen.

Främjande åtgärder

1. Lärare och elever arbetar tillsammans för att få ett konstruktivt och tillåtande diskussionsklimat i klasserna. Värdegrundens ämnen skall kontinuerligt diskuteras så som varje finner det bäst göra - gäller grundsär och gysär

Ansvar: mentor

2. Fast klassrumsplacering så att elever känner trygghet – gäller grundsär och gysär

Ansvar: mentor

3. Temadagar med schemabrytande aktiviteter inom grundsär och även ihop med grundskolan är positiva bra möten mellan eleverna och skall ske vid flertalet tillfällen resp termin. Med grundskolan skall vi fortsätta med Alla kan – dagar. Temadagar får med denna regelbundet karaktär av främjande åtgärd, en temadag kan också vara förebyggande utifrån ett specifikt område som behöver aktualiseras. Även gysär skall ha temadagar – gäller grundsär och gysär

Ansvar: rektor och mentor

4. Vid gruppindelningar hamnar ingen utanför då vuxna gör indelningen – gäller grundsär och gysär

Ansvar: mentor

5. Återkommande samtal mellan personal och elev samt täta kontakter med hemmet utifrån elevens förutsättningar – gäller grundsär och gysär

Ansvar: mentor

6. I matsalen äter elever och lärare tillsammans – gäller grundsär

Ansvar: mentor

7. Flickor och pojkar ska ges lika stort inflytande över verksamheten – och lika stort utrymme. Ett förhållningssätt som råder i alla sammanhang. – gäller grundsär och gysär

Ansvar: rektor och mentor

8. Vi skapar förutsättningar för eleverna att utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av stereotypa könsroller och/eller stereotypa föreställningar som baseras på sexuell läggning – gäller grundsär och gysär

Ansvar: mentor

9. Varje dag arbetar vi för att utveckla större förståelse och empati för andra där vuxna är förebilder – gäller grundsär och gysär

Ansvar: all personal i resp klass/grupp

10. Vi har alltid rastvakter, när eleverna på grundsär och individuella programmet har rast. På grundsär bär rastvakterna gul väst.

Ansvar: mentor

11. Dialog och mötesplatser med grundskolan för att skapa gemensam värdegrund. Det kan ske genom att fortsätta ha samarbete med trygghetsundersökningen/skolgårdsundersökningen, ha gemensamma möten/konferenser under läsåret där specifika värdegrundämnen behandlas. - gäller grundsär

Ansvar: rektor

Åtgärderna ovan är av olika karaktär. En del är konkreta som t ex att vi alltid har rastvakter när eleverna har rast och en del andra är först i behov av att det planeras en aktivitet innan den kan genomföras som t ex temadagar. Sistnämnda planerar personalen i resp grupp/klass och eller tillsammans.

7. Förebyggande arbete

7.1. Hur vi kartlägger aktuell trygghet och studiero

- **Trivselenkäter (grundsär har två kompletterande enkäter) i olika former** genomförs minst 1 gång per år. Den ena kallar vi trygghetsenkät och görs tillsammans med grundskolan på Antilopen och skall göras i november och den andra kallar vi trivselenkät och skall genomföras senast februari. På så vis kan eleverna berätta det de känner och de vuxna på skolan får ytterligare möjlighet att upptäcka eventuella missförhållanden.
- **Samtal;** kontinuerliga samtal med enskilda elever, elevrådet, EHT och annan berörd personal och elevens vårdnadshavare. Dessa samtal sker var för sig men även vid behov tillsammans. Syftet är att få information om stämningen på skolan och om händelser som av eleverna upplevs som trakasserier, kränkande behandling och diskriminering och/eller otrygghet.
- **Incidentrapporter;** vi använder oss utav kommunens rapporteringssystem vid dokumentation av inträffade incidenter, kränkande behandlingar och trakasserier. Dessa skall sedan sammanställas och analyseras för att vara en del av utvärderingen för vårt förebyggande arbete.

7.2. Uppföljning av förra årets åtgärder och förbättringsområden

Åtgärder utifrån kartläggningen (=trivselenkäten) av elevers trygghet och studiero som gjordes under våren 2018 , samt personals bedömning av vad som behövdes satsas på under läsåret – 2018-2019 - för att öka måluppfyllelsen inom värdegrundsarbetet:

1. Vi har bra bemötande till alla

I klasserna har det förtydligats för elev om vilket ansvar var och en har i bemötandet mot. Under läsåret har gysär arbetet medvetet med olika sätt att förbygga och även vid behov med bemötande och kränkande behandling.

Åtgärden anses genomförd om vi avser att vi skyndsamt sätter in åtgärder när så behövas.

2. Vi har lugn och ro i klassrummet

Arbeta för att skapa lugn och ro i klassrummet. Under läsåret har arbete med att få lugn och ro genomförts. Många diskussioner och samtal och även grupperingar med elev/er kring detta, vilket givit effekt.

Åtgärden anses genomförd.

3. Vi har klassrumsregler/ordningsregler

Varje klass tar fram ordningsregler och diskuterar dessa löpande.

Åtgärden anses genomförd.

7.3. Uppföljning av trivselenkät som gjordes våren 2019

Trivselenkät har genomförts på grundsär och individuella programmet som har samma enkät, nationella programmen har samma enkät som övriga gymnasiet, dock har inget resultat gått erhålla från nationellas enkät.

Trivsel och trygghet: I stort sett alla trivs väldigt bra och känner sig trygga på grundsär och individuella programmet.

Delaktighet och inflytande: Övervägande delen av eleverna på grundsär anser att man får vara med och tycka till om skolans arbete i både stort och smått.

Skolmiljö: På grundsär är det 17% av eleverna som tycker det stämmer ganska bra att det är lugn och ro och 71% håller med helt och hållet om det. På ind gysär

instämmer de flesta att det är lugn och ro i skolan. De flesta eleverna på både grundsär och ind gysär tycker att det finns bra saker att göra på rasterna i enlighet med enkätsvar. Vad gäller toaletterna anser 71 % av grundsär eleverna att toaletterna är bra.

Bemötande: På frågan om andra elever är snälla så svarar 12 elever av 41 stämmer ganska bra. Formuleringen ganska bra kan vara svår definierbart; är det bra eller är det inte så bra? I övrigt gällande bemötande svarar grundsärelevorna att det är bra. Vi bedömer dock att det förekommit och förekommer handlingar som kan bedömas som kränkande och vi behöver därför skapa åtgärder för att eliminera det.

Övriga svar på bemötande frågorna visar på att vi inte ser några problem kring bemötande. I stort sett alla på grundsär och gymnasiesärskolan anser att personal är snälla mot elever och att man pratar om värdegrund.

7.4. Uppföljning av enkätsvar för gymnasiesärskolans nationella program som gjordes vecka 43 och vecka 45 2019

17 st elever har svarat på 6 st frågor om trivsel, trygghet och bemötande.

På frågan om man känner sig trygg i skolan svarar 15 st att det stämmer helt och hållet och 2 svarar stämmer ganska bra.

På frågan trivs i skolan svarar 12 st stämmer helt och hållet, 5 svarar stämmer ganska bra och 1 svarar stämmer ganska dåligt.

På frågan om det är lugn och ro under lektion är det 10 st som instämmer helt och hållet och resterande svarar varierat på de övriga alternativen.

När det gäller bemötande så svarar i stort sett alla att i skolan pratar vi om hur vi skall vara mot varandra. På frågan om man blir mobbad eller retad svarar alla utom en att man inte blir det och på sista frågan om vi behandlar alla lika svarar alla att det instämmer helt och hållet.

7.5. Uppföljning av enkätsvar gällande trygghet för grundsär på Antilopenskolan

43 elever har besvarat enkäten som vi kallar för trygghetsenkäten. Enkäten är indelad i tre avsnitt; första handlar om man känner sig trygg på olika platser i skolan, den andra om man trivs med andra och den tredje vilka lektioner man upplever att man har studiero. De allra flesta är trygga på skolans område både inomhus och utomhus, trivs med andra och har någon att vara med på rasterna och har studiero. Vi har några elever som svarat att man ej känner sig trygg till och från skolan, på skolgården och på toaletterna och främst vid slöjden. 4-5 elever känner ej studiero när man har textilslöjd, idrott eller är i badhuset. Då vi har mycket god kännedom om våra elever vet vi vilka som har svarat att de ej känner sig trygga eller har studiero vid vissa platser eller situationer.

7.6 Analys av inrapporterade anmälningar

Under ht-19 har vi haft flera incidenter där våld mellan elever och elev och personal inträffat och dessa har anmälts i KIA. Händelserna utreds i sedvanlig ordning och vi arbetar för att förebygga så mycket som vi bara kan. De mest utagerande händelserna sker pga av individers oförmåga att hantera vissa situationer.

7.7 Konkreta åtgärder och förbättringsområden och därmed mål för läsåret 2019-2020

Åtgärder utifrån de kartläggningar som beskrivits ovan av elevers trygghet och studiero, samt personals bedömning av vad som behöver satsas på under läsåret för att öka måluppfyllelsen inom värdegrundsarbetet:

1. Begränsa mobilanvändandet under lektionstid

Viktigt att inte bli störda av mobilanvändning på lektionstid då det kan uppstå konflikter både inom och utom gruppen. – gäller gysär

2. Skapa bra rastaktiviteter och förhindra utagerande vid uteaktiviteter

Variera rastaktiviteter och att personal hela tiden är steget före där vi riskerar att bråk kan uppstå. – gäller grundsär

3. Uppdatera och levandegöra ordningsreglerna

Klassrumsregler, skolans regler eller undervisningsgruppens regler skall uppdateras och pratas om löpande under läsåret.

8. Åtgärder när en elev blir utsatt för trakasserier eller annan kränkande behandling:

När en vuxen i skolan uppmärksammar och/eller får kännedom om en händelse mellan elever:

1. Den vuxne ingriper direkt på lämpligt sätt beroende på händelse.
2. Den vuxne kontaktar elevens mentor och därigenom överlämnar händelsen/ärendet.

3. Den ansvariga mentorn påbörjar och genomför en utredning. Vårdnadshavare till de inblandade kontaktas snarast möjligt av mentor eller ansvarig personal. Dessutom informeras rektor som även kan ta beslut om ev ytterligare utredning och snabba åtgärder.
4. Mentor eller på förekommen anledning annan ansvarig personal som utsetts av rektor ansvarar för att åtgärder dokumenteras för berörda parter. Viktigt att struktur för och när uppföljningssamtal skall ske bestäms.
5. Anser mentorn eller ansvarig personal att hon/han behöver ytterligare stöd använder hon/han arbetslaget som resurs.
6. Anser arbetslaget att ytterligare stöd behövs kopplas EHT in.
7. Anser EHT att man behöver gå vidare i ärendet kallas berörda parter tillsammans med vårdnadshavare till möte där eventuella åtgärdsprogram upprättas.
8. Rektorn ansvarar för att ev anmälan till polis eller socialtjänst görs. Berörda parter skall få information om denna skyldighet
9. Rektor anmäler händelsen till huvudmannen via kommunens incidentrapportering. Kränkande behandling ska skyndsamt anmälas direkt till huvudmannen via bun@klippan.se på särskild blankett som finns i Skolportalen och under Medarbetarpärmen.
10. Nämndsekreterare sammanställer därefter och presenterar för Barn – och utbildningsnämnden.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Om en elev utsätts för trakasserier eller annan form av kränkande behandling av en vuxen:

1. Händelsen anmäls till ansvarig personal, elevhälsoteam eller annan vuxen på skolan som eleven har förtroende för.
2. Mottagaren av anmälan anmäler händelsen till rektor.
3. Vårdnadshavare informeras. Ansvarig för att detta sker är rektor.
4. Rektor utreder, åtgärdar och följer upp ärendet. Dokumentation görs.
5. Rektor följer upp ärendet med eleven och vårdnadshavare.
6. Rektor träffar regelbundet den personal som kränkt eleven och samtalar om hur undervisningen med berörd elev fungerar.
7. Om åtgärderna inte är tillräckliga tas kontakt med rektors chef. Eleven och dess vårdnadshavare kan vända sig till Barn- och elevombudsmannen.

9. Kompetensutveckling för personal

- Handledning/utbildning i SBK (SituationBeteendeKonsekvens)
- Fortsätta förbättra vår kunskap inom normkritiskt förhållningssätt och sexualitet och relationer.

10. Uppföljning och arbetet med denna plan

Uppföljning och utvärdering av planen skall ske årligen. Det gör vi via enkäter, samtal med personal, elevråd, forum för samråd. Ansvarig för att revideringen genomförs är skolans rektor. Yttersta ansvaret ligger på den verksamhetsansvariga kommunala nämnden, BUN Klippans kommun.

Arbetet med planen

Under ht-19 har vi i olika forum behandlat planen. Vi bedömde att vi behövde under hösten undersöka trygghet och studiero på de nationella programmen vilket gjort att planen blev klar först i november.

Vid Forum för samråd för grundsärskolan delges resultat av trygghetsundersökning och skolans trivselenkät. Planen går igenom och föräldrar har möjlighet att vara delaktiga i planens innehåll.

Rektor har tagit beslut att denna plan skall börja gälla fr o m 26 nov 2019.

Uppföljning och utvärdering av denna plan kommer att ske juni alt senast i aug 2020.

Rektor ansvarar för att uppföljning görs.

Fastställd plan skall aviseras på Skolportalen och på skolans hemsida, samt finnas tillgänglig i klassrummet.

Håkan Persson
rektor för särskolan i Klippans kommun.

2019-11-26